

INTERNATIONAL EUROASIA Congress on Scientific Researches and Recent Trends XII

NOVEMBER 29-30, 2023- - ANKARA, TÜRKİYE

EDITORS

PROF. DR. GULZAR IBRAHIMOVA

MERVE KIDIRYUZ

ISBN: 978-625-367-512-7

PROCEEDINGS BOOK

November 29-30, 2023 -Ankara TÜRKİYE

ISBN: 978-625-367-512-7

INTERNATIONAL EUROASIA
Congress on Scientific Researches and Recent Trends 12
November 29-30, 2023
Ankara TÜRKİYE

PROCEEDINGS BOOK

Editors

Prof. Dr. Gulzar IBRAHIMOVA
Merve KIDIRYUZ

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law.

Institution of Economic Development and Social
Research Publications® (The Licence Number of
Publisher: 2014/31220) TURKEY TR: +90 3129115220
E mail: iksadyayinevi@gmail.com

www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the
publishing ethics rules IKSAD Publications – 2023©

Issued: 18.12.2023
ISBN: 978-625-367-512-7

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE

EUROASIA International Congress on Scientific Researches and Recent Trends-XII

DATE AND PLACE

November 29-30, 2023 - Ankara TÜRKİYE

ORGANIZATION

Baku Euroasian University, Azerbaijan

Institute of Economic Development and Social Research (IKSAD)

HONORARY PRESIDENT OF CONGRESS

Baku Eurasia University Rector

Prof. Dr. Nazım HÜSEYNLI

HEAD OF ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Gülzar IBRAHIMOVA

HEAD OF SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK

GENERAL COORDINATOR

Merve KIDIRYUZ

PARTICIPANTS COUNTRIES (32 Countries)

Türkiye (171 paper)

Ukraine, Azerbaijan, India, Indonesia, Iran,

Morocco, Algeria, Pakistan, Nigeria, Saudi Arabia, Georgia, Serbia, Vietnam, Portugal,

United Kingdom, Albania, Malaysia, Tunisia, Romania, Russia, Taiwan, Bosnia and

Herzegovina, Senegal, Kosovo, Germany, Bulgaria, Slovakia, Hungary, Uzbekistan,

Kazakhstan, Ethiopia (180 paper)

Total Accepted Article:351

Total Rejected Papers: 32

***All applications have undergone a double-blind peer review process**

CONGRESS ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Nazım HÜSEYNLI
HONORARY PRESIDENT OF THE CONGRESS
Baku Eurasia University Rector

Prof. Dr. Gülzar IBRAHIMOVA
HEAD OF ORGANIZING COMMITTEE
Vice Rector of Baku Euroasian University

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK
ORGANIZING BOARD MEMBER
Namik Kemal University

Prof. Dr. Mahire HÜSEYNOVA
Azerbaijan State Pedagogical University
ORGANIZING BOARD MEMBER

Dr. Elşad MİRBEŞİROĞLU
ORGANIZING BOARD MEMBER

Assoc. Dr. Nigar HÜSEYNOVA
ORGANIZING BOARD MEMBER
Baku Eurasia University Vice Rector

Assoc. Prof. Dr. Siyavuş GASIMOV
MEMBER OF ORGANIZING COMMITTEE Baku Euroasian
University

Günhan HÜSEYNLI
MEMBER OF ORGANIZING COMMITTEE
Baku Euroasian University

EUROASIA

Congress on Scientific
Researches and Recent Trends-XII

CONGRESS PROGRAM

November 29-30, 2023

Baku Eurasian University & IKSAD Institute

Meeting ID: 897 0755 8402
Passcode: 121212

Participant Countries (32):

Türkiye, Ukraine, Azerbaijan, India, Indonesia, Iran, Morocco, Algeria, Pakistan, Nigeria, Saudi Arabia, Georgia, Serbia, Vietnam, Portugal, United Kingdom, Albania, Malaysia, Tunisia, Romania, Russia, Taiwan, Bosnia and Herzegovina, Senegal, Kosovo, Germany, Bulgaria, Slovakia, Hungary, Uzbekistan, Kazakhstan, Ethiopia

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- ❖ To be able to attend a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID “Meeting ID or Personal Link Name” and solidify the session.
- ❖ The Zoom application is free and no need to create an account.
- ❖ The Zoom application can be used without registration.
- ❖ The application works on tablets, phones and PCs.
- ❖ The participant must be connected to the session 5 minutes before the presentation time.
- ❖ All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- ❖ Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Points to Take into Consideration - TECHNICAL INFORMATION

- ◆ Make sure your computer has a microphone and is working.
- ◆ You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- ◆ Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- ◆ Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.

Önemli, Dikkatle Okuyunuz Lütfen

- ❖ Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- ❖ Online sunum yapabilmek için <https://zoom.us/join> sitesi üzerinden giriş yaparak “Meeting ID or Personal Link Name” yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- ❖ Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- ❖ Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- ❖ Uygulama tablet, telefon ve PC’lerde çalışıyor.
- ❖ Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 5 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- ❖ Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- ❖ Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

Dikkat Edilmesi Gerekenler- TEKNİK BİLGİLER

- ◆ Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- ◆ Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- ◆ Kabul edilen bildiri sahiplerinin mail adreslerine Zoom uygulamasında oluşturduğumuz oturuma ait ID numarası gönderilecektir.
- ◆ Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- ◆ Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

**Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,
exp. H-1, Merve KIDIRYUZ**

Zoom Meeting ID: 897 0755 8402

Zoom Passcode: 121212

30.11.2023 | HALL-2 | SESSION-3

Ankara Local Time: 15⁰⁰-17⁰⁰

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Res. Assist. Habibe TOKUŞLU Res. Assist. Kübra ALDIRMAZ Lect. Hatice BEŞİR Prof. Dr. Şehnaz CEYLAN	<i>Istanbul Beykent University (Türkiye)</i> <i>Istanbul Gelişim University (Türkiye)</i> <i>Artvin Çoruh University (Türkiye)</i> <i>Karabük University (Türkiye)</i>	EXAMINATION OF INFANTS SENSORY EXPERIENCES IN INDOOR AND OUTDOOR PLACES WITH MOTHERSVIEWS
Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ	<i>Hatay Mustafa Kemal University (Türkiye)</i>	THE STUDY OF EFFECTS EARTHQUAKES ON EDUCATION-TRAINING
Assoc. Prof. Dr. Okan SARIGÖZ	<i>Hatay Mustafa Kemal University (Türkiye)</i>	INVESTIGATION OF THE OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES RECEIVING PEDAGOGICAL FORMATION TRAINING ON THE APPOINTMENT
Res. Assist. Hatice Kübra ÇİÇEK Assoc. Prof. Dr. Nursel YALÇIN	<i>Kırşehir Ahi Evran University (Türkiye)</i> <i>Gazi University (Türkiye)</i>	IS DEEPPAKE A THREAT OR AN OPPORTUNITY?
Sümeyya KUŞ GURBEY Prof. Dr. Uğur BÜYÜK	<i>Erciyes University (Türkiye)</i>	SCIENCE TEACHERS' 21ST CENTURY SKILLS: AN EVALUATION WITH ACADEMIC PERSPECTIVES
Sümeyya KUŞ GURBEY Prof. Dr. Uğur BÜYÜK	<i>Erciyes University (Türkiye)</i>	TEACHER PRACTICUM COURSES AS AN IMPORTANT STAGE IN TEACHER EDUCATION
Melek EROL Assist. Prof. Dr. Sebahat Sevgi UYGUR	<i>Dokuz Eylül University (Türkiye)</i>	THE EXAMINATION OF UNIVERSITY STUDENTS' PERSPECTIVES ON SEEKING CAREER PSYCHOLOGICAL COUNSELING HELP
Berrak Nur ÖZDEN	<i>Mehmet Akif Ersoy University (Türkiye)</i>	ONLINE MULTIPLAYER GAMING AND ENGLISH SPEAKING SKILLS: THE EFFECTS OF COMMUNICATING WHILE GAMING ON ENGLISH SPEAKING SKILLS
Hatice Betül İŞÇİMEN Assoc. Prof. Dr. Fatma SAPMAZ	<i>İzmir Bakırçay University (Türkiye)</i>	The MEDIATOR ROLE of DISTRESS TOLERANCE and EXPERIENTIAL AVOIDANCE in the RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL EATING BEHAVIOR and SMALL 't' TRAUMA
Cumali ASLAN	<i>independent researcher (Türkiye)</i>	A PROPOSAL FOR A NEW APPROACH: PARENTING ROLE AWARENESS TRAINING (EDUCATION THAT CLARIFIES THE ROLE AND ACTIVATES THE POTENTIAL OF THE PARENT)

CONTENT

CONGRESS ID	I
PROGRAM	II
PHOTO GALLERY	III
CONTENT	V

AUTHOR	TITLE	No
İsmail TOPCU Ethem İlhan SAHİN	INVESTIGATION OF THE PRODUCTION AND CHARACTERIZATION PARAMETERS OF PLA AND CARBON FIBER FIBER REINFORCED ABS MATERIALS USING THE MELTED DEPOSITION (3D) METHOD	1
İsmail TOPCU Ethem İlhan SAHİN	INVESTIGATION OF THE MECHANICAL PROPERTIES OF PLA AND CARBON FIBER FIBER REINFORCED ABS MATERIALS USING THE MELTED DEPOSITION (3D) METHOD	11
Sosan Rauf Nabila Sher Saima Shaheen Zarghuna Mashal Zafar	EFFECT OF DURATION OF USE OF COMBINED ORAL CONTRACEPTIVES ON SERUM LIPID PROFILES, FASTING BLOOD SUGAR, BLOOD PRESSURE AND BMI IN CHILD BEARING AGE WOMEN	23
Ekrem BÖLÜKBAŞI Şeyda POLATCI	DETERMINATION OF THE IN VITRO CYTOTOXIC ACTIVITY OF FLOWER-SHAPED COPPER NANOPARTICLES OBTAINED WITH <i>Cladonia rangiformis</i> LICHEN EXTRACT IN DLD-1 CELL LINES	24
Argona Kuçi	ARBITRATION PROCEDURE FOR CASES FROM PRIVATE INTERNATIONAL LAW	36
Kastriote Vlahna Dafina Vlahna	BURDEN OF PROOF IN CONTESTED CIVIL PROCEEDINGS	36
Sümeyya KUŞ GÜRBAY Uğur BÜYÜK	TEACHER PRACTICUM COURSES AS AN IMPORTANT STAGE IN TEACHER EDUCATION	38
Okan SARIGÖZ	THE INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF MAJOR DISASTER EARTHQUAKES ON EDUCATION	47
Mehmet Akif HAFIZOĞLU Ahmet AKKUŞ Tahsin BOYRAZ	INVESTIGATION OF WEAR PROPERTIES OF MULLITE-MAGNESIA-ZIRCONIA CERAMICS	55
Zeynep YILMAZ Cemal SEVİNDİ	DIVORCE IN TURKEY AND THE RELATIONSHIP BETWEEN SPOUSES' EDUCATION LEVELS AND DIVORCE	65
Ekrem BÖLÜKBAŞI Fulya NURÇİN ÇİĞİR Fatih Doğan KOCA	INVESTIGATION OF THE ANTICANCER EFFECTS AND MOLECULAR BIOLOGICAL ASSESSMENT OF FLOWER-SHAPED HYBRID NANOPARTICLES DERIVED FROM POMEGRANATE PEEL	88
Dafina Vlahna Kastriote Vlahna	ENFORCEMENT PROCEDURE IN CASES WHERE THE DEBTOR HAS ITEMS	99
Sümeyya KUŞ GÜRBAY Uğur BÜYÜK	SCIENCE TEACHERS' 21ST CENTURY SKILLS: AN EVALUATION WITH ACADEMIC PERSPECTIVES	100
Okan SARIGÖZ	INVESTIGATION OF THE OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES RECEIVING PEDAGOGICAL FORMATION TRAINING ON THE APPOINTMENT	110

BÜYÜK AFETLERDEN DEPREMLERİN EĞİTİM-ÖĞRETİME OLAN ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

THE INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF MAJOR DISASTER EARTHQUAKES ON EDUCATION

Doç. Dr. Okan SARIGÖZ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
Ankaya, HATAY.

ORCID NO: 0000-0002-1616-9789

ÖZET

Doğal afetler yaşamın bir gerçeği olarak dünyanın oluşumundan beri yerkürenin yapısından kaynaklı olarak varlığını hem korumakta hem de sürdürmektedir. Doğal afetler sel, deprem, erozyon, heyelan vb. maddi ve manevi olarak canlılara birçok açıdan zararlar vermektedir. Özellikle de depremler tüm canlılara özellikle de insanlara ekonomik, sosyal, fiziksel ve psikolojik açıdan çok etkileyici, bazen telafi edilebilen bazen telafisi çok zor olan bazen de telafi edilemeyen zararlar verebilmektedir. Depremler sonucunda çoğunlukla yerleşim yerlerinde elektrikler ve sular kesilmekte, binalar veya yapılar devrilmekte, sel baskınları olmakta, hastalıklar çoğalmakta, sağlık alanındaki ve eğitim alanındaki kurumların hizmetleri sınırlandırılmakta hatta bazen durma noktasına gelmekte, belediyeler insanların yardımlarına yetişmekte zorlanmakta, kolluk kuvvetleri depremzedelere yardım edebilmek için fazla mesailer yapmaktadırlar. Bu kargaşalar esnasında okullar da depremlerden fiziksel olarak zarar görmekte öğretmenler ve öğrenciler eğitime çoğunlukla devam edememekte veya eğitim öğretilere ara verilmektedir. Depremden zarar gören toplumlarda veya ülkelerde gerek enerji gerekse de okulların fiziksel durumlarından dolayı eğitim-öğretim çoğunlukla aksamaktadır. Hatta depremin büyüklüğüne göre ülkeler çoğunlukla eğitim-öğretimde alternatif yeni yöntemlere başvurulmaktadır. Bu araştırmanın amacı, tezsiz yüksek lisansta okuyan öğretmenlerin büyük doğal afetlerden sayılan depremlerin eğitim-öğretime olan etkisi hakkındaki görüşlerini belirleyebilmektir. Araştırmanın örneklemini, 2023-2024 öğretim yılı Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı Eğitim Programları ve Öğretim anabilim dalında tezsiz yüksek lisans yapmakta olan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma, doğal afetlerin eğitim-öğretime etkisine yönelik öğretmen görüşleriyle ilgili nitel bir araştırmadır. Araştırmada, durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen tüm veriler içerik analizi yöntemi ile kodlanarak çözümlenmiştir. Araştırmada, öğretmenlerin hem psikolojik hem sosyal hem de ekonomik olarak depremde etkilendikleri, öğretim yaptıkları okulların fiziksel olarak depremde zarar gördüğü buna bağlı olarak da eğitim-öğretimin aksadığı, öğrenci başarılarının kısmen de olsa düştüğü gibi sonuçlara

GİRİŞ

Deprem, dünya üzerinde meydana gelen doğal afetler arasında hem insan yaşamını hem de çevresel koşulları derinden etkileyen önemli olaylardır. Depremlerin eğitim ve öğretime olan etkilerini derinlemesine incelendiğinde hayatın her alanında olduğu gibi eğitsel süreçler de depremin yıkıcılığı sonucunda etkilenmektedir.

Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Türk Tabipler Birliği ve çeşitli araştırmacılar (Özdoğan, 1993; Dirik, Yürür ve Demirbağ, 2003) tarafından depremin etkileri incelenmiştir. Ancak bu araştırmalar daha çok depremin halihazırda yarattığı fiziksel ve sosyal yıkımı üzerine odaklanmıştır. Ancak depremin eğitsel süreçler üzerindeki etkisi üzerine çalışmalar sınırlıdır. Öğrencilerin, öğretmenlerin ve eğitim kurumlarının karşılaştığı zorlukları anlamak, bu doğal afetlerin eğitim sistemine olan etkisini değerlendirmek ve daha sağlam ve dirençli bir eğitim altyapısı oluşturma yollarını araştırmak amacıyla çeşitli çalışmalar yürütülebilir.

Depremlerin eğitim üzerindeki etkileri sadece fiziksel zararlarla sınırlı değildir. Depremler, öğrencilerin psikolojik sağlığını da olumsuz etkileyebilir (Cankaradaş ve Sofuoğlu, 2019). Öğrenciler deprem sırasında yaşadıkları korku ve endişe nedeniyle travma deneyimleyebilirler. Bu travma, öğrencilerin akademik başarılarına ve genel iyi oluşlarına olumsuz etki edebilir. Bu nedenle, deprem sonrası kriz yönetimi ve psikososyal destek hizmetlerine ek olarak uzaktan eğitim gibi yöntemler eğitim kurumlarının önemli bir parçası haline gelmelidir (Telli ve Altun, 2023). Öğrencilere ve öğretmenlere kriz durumlarına nasıl yanıt verileceği konusunda eğitim verilmesi, duygusal destek sunulması ve gerekli psikolojik yardımın sağlanması, deprem sonrası toparlanma sürecinde kritik bir rol oynar (Öztürk, 2023).

Depremle ilk olarak fiziksel hasarlar gibi görünse de zamanla etkileri sosyolojik ve psikolojik alana kayar (Yüksel, 2000). Bir süre sonra bu etkiler bireylerin bu gününden öte geleceklerini de etkilemeye başlar. Bu etkinin en önemli sorun kaynaklarından birisi de eğitsel süreçlere olan etilerdir (Kopcha ve Shin, 2016). Değirmençay ve Cin (2016) gibi araştırmacılar depremlerin eğitim sistemine olan etkilerini anlamamıza yardımcı olur. Bu çalışmalar depremlerin öğrencilerin öğrenme süreçlerini, okulların fiziksel durumunu ve eğitim politikalarını nasıl etkilediğini incelemektedir. Örneğin, Bilinci ve diğerleri (2013) tarafından gerçekleştirilen bir çalışma, depremlerin eğitim üzerindeki etkilerini incelemiştir. Bu çalışma, depremlerin öğrencilerin okula devam oranlarını düşürebileceğini ve öğrenme kayıplarına neden olabileceğini ortaya koymuştur. Benzer şekilde Cengiz ve Peker (2023) depremlerin öğrenciler üzerindeki psikolojik etkilerini ele almış ve bu etkilerin uzun vadeli öğrenme başarısını nasıl etkilediğini araştırmıştır.

Tekin ve Dikmenli (2021) deprem algısını sınıf öğretmenleri üzerinden incelemişlerdir. Bu araştırma deprem sonucunda kullanılmak zorunda kalınan online eğitim sistemlerinin etkililiği üzerine sınırlılık olduğunu belirtmektedir. Basar ve diğerleri (2021) de travmatik süreçler sonrasında kullanılan online eğitim materyallerinin sınırlılığı üzerinde durmuşlardır. Bu durum Elhaty ve Elhadary (2023) tarafından belirtilen duruma benzer olarak online eğitim materyallerinden kaynaklansa da temelde yetersizlikler öğrene, öğreti ve öğrenme süreçleri için verimi düşürmektedir. Woolner ve diğerleri (2007) bu gibi problemlerin ortaya çıkmaması için

her açıdan dayanıklı okul kavramı üzerinde durmuşlardır. Yalnızca fiziksel anlamda değil sosyal, psikolojik ve teknik anlamda dayanıklı okullar gereklidir. Bu teknik dayanıklılığını bir boyutu da 21. yüzyılın vazgeçilmez teknik alt yapılarından birisi olan online eğitim olabilir (Göğüs ve Güler, 2018; Salhab ve Daher, 2023; Telli ve Altun, 2023).

Bu açıdan bakıldığında ülkemizde 9 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş Merkezli depremin eğitim süreçlerine olan etkilerinin gözlenmesi ve öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi gelecekte ortaya çıkabilecek olası teknik ve eğitsel sorunların giderilmesi için de önemli bir durum tespiti çalışması olabilir. Bu araştırma doğal afetler neticesinde ortaya çıkabilecek durumları/sorunları ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Amacı

Tezsiz yüksek lisansta okuyan öğretmenlerin büyük doğal afetlerden sayılan depremlerin eğitim-öğretime olan etkisi hakkındaki görüşlerini belirleyebilmektir.

Araştırmanın Alt Problemleri

1. Deprem sizi ekonomik, sosyal, psikolojik vb. açıdan nasıl etkiledi?
2. Deprem sizi ve öğrencilerinizi eğitimsel açıdan nasıl etkiledi?
3. Depremden sonraki dönemde eğitim öğretimle ilgili görüşleriniz nelerdir?

Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini, Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olarak Eğitim Fakültelerinde yüksek lisans yapan tüm öğretmenler oluştururken, araştırmanın örneklemi 2023-2024 öğretim yılı Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı Eğitim Fakültesinde Eğitim Programları ve Öğretim anabilim dalında tezsiz yüksek lisans yapmakta olan öğretmenler oluşturmaktadır.

Araştırmanın Model

Araştırma, doğal afetlerin eğitim-öğretime etkisine yönelik öğretmen görüşleriyle ilgili nitel bir araştırmadır. Araştırmada, durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışması, sınırlı bir sistemin nasıl işlediği ve çalıştığı hakkında sistematik bilgi toplamak için çoklu veri toplama kullanılarak o sistemin derinlemesine incelenmesini içeren metodolojik bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010). Durum çalışması, araştırmacının zaman içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu çoklu kaynakları içeren veri toplama araçları (gözlemler, görüşmeler, görsel-ışitseller, dokümanlar, raporlar) ile derinlemesine incelediği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı nitel bir araştırma yaklaşımıdır (Creswell, 2007). Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Elde edilen tüm veriler içerik analizi yöntemi ile kodlanarak çözümlenmiş ve yorumlanmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde öğretmenlerden alınan verilerin analizleri kodlanarak yapılmış ve analiz edilen ve kodlanan bilgiler öğretmenlerle de görüşülerek yorumlanmıştır.

1. Alt probleme ilişkin öğretmen görüşleri

Araştırmanın ilk alt problemi ile ilgili olarak öğretmenler ekonomik olarak evlerini, arabalarını, evdeki eşyalarını, kişisel eşyalarını, okullarını, sınıflarını ve sınıflarındaki materyallerini kaybettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler ayrıca, aile bireylerini, akrabalarını, komşularını, arkadaşlarını ve evlerinde besledikleri hayvanlarını kaybettiklerini belirtmişlerdir. Konu ile ilgili olarak öğretmenlerin soruya vermiş oldukları cevaplardan bazıları;

Depremın etkisini biraz olsun üzerimden attığımda artık bir evimin ve arabamın olmadığını farkına vardım. (Ö8).

Depremden sonra gidecek bir evim olmadığı için şimdi konteynerde yaşıyorum. Ancak umudumu hiç yitirmedim en kısa zamanda bu felaketin yaralarını sararak eski günlere döneceğimizi biliyorum. (Ö13).

Artık komşularıma çay içmeye veya oturmaya gidemiyorum. (Ö21).

Evimde beslediğim bir kedim vardı. Ancak akıbetini bilmiyorum. Depremden sonra görmedim. (Ö11).

Bazı öğretmenler, maddi ve manevi kayıplarının büyük olduğunu bu nedenle psikolojik olarak ciddi anlamda sarsıldıklarını bu sebeple de psikolojik destek aldıklarını belirtmişlerdir.

2. Alt probleme ilişkin öğretmen görüşleri

Araştırmanın ikinci alt problemi ile ilgili olarak öğretmenler eğitimsel açıdan öğrencilerin derslerde veya konuların işlenmesi bakımından öğretim programının gerisinde kaldıklarını, okulların fiziki şartlarından kaynaklı olarak öğrencilerin çadırlarda eğitim aldıklarını, ısınma sorunu, barınma sorunu, yeme içme sorunu, sağlık sorunları, ilaç sorunu vb. sorunların olduğunu bu durumların hem öğrencileri hem de öğretmenleri eğitimsel olarak olumsuz yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin soruya vermiş oldukları cevaplardan bazıları;

Okulumuzun binasında çatlaklar var. Bu nedenle okulumuza giremiyoruz. Derslerimizi okulumuzda işleyemiyoruz. Ben de gönüllü olarak çadırda öğretmenlik yapıyorum. (Ö27).

Derslerimi sınıfta anlatamam da çadırlarda anlatıyorum. (Ö33).

Tayin hakkım vardı. Ancak tayin istemedim. Öğretmenlik yapmak için şimdi eskisinden daha istekli ve daha azimliyim. (Ö12).

3. Alt probleme ilişkin öğretmen görüşleri

Araştırmanın üçüncü alt problemi ile ilgili olarak öğretmenler depremden sonra hızla depremin yaralarının sarılmaya başlandığını, derslere hızla kalındığı yerden devam edildiğini, öğretmen ve öğrencilerin ellerinden gerdiği kadar eğitim öğretime devam ettiğini belirtmişlerdir. Ancak öğretmenler hala eğitim öğretimde çeşitli aksaklıklar yaşandığını, bazı okullarda eğitim öğretim

verilmemesinden dolayı bu okullardaki öğrencilerin başka okullarda eğitim aldıkları başka bir ifade ile bir okulda iki okul öğrencisinin eğitim aldığı, bazı öğretmenlerin sağlık durumlarından dolayı tayin istedikleri bu nedenle çok fazla olmasa da öğretmen sıkıntılarının çekildiği okulların olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin soruya vermiş oldukları cevaplardan bazıları;

Derslerimi eskisi gibi teknolojiyi kullanarak işlemek istiyorum. Ancak gerek elektriklerin kesilmesi gerekse de fiziki şartlardan dolayı şimdilik bunu yapamıyorum. (Ö19).

Bazı arkadaşlarım sağlık sorunlarından dolayı tayin istemek zorunda kaldılar. Ancak birçok arkadaşım hala burada öğretmenlik yapıyor. (Ö5).

Bir sorun olduğunda ve okul yönetimine müracaat ettiğimde okul yönetimi okulumuzdaki fiziksel veya eğitimsel sorunları mutlaka gidermeye çalışıyor. (Ö28).

Öğretmenler eğitim öğretimde aksamaların veya problemlerin olduğunu/yaşandığını ancak bu problemlerin zamanla yöneticiler tarafından çözüldüğünü/çözölmeye çalışıldığını da belirtmişlerdir.

SONUÇLAR

Ölkemizde Kahramanmaraş merkezli bir deprem meydana gelmiş ve bu depremden çevre iller ve bu illerden birisi olan Hatay da olumsuz olarak etkilenmiştir. Özellikle depremden sonra eğitim öğretim durma noktasına gelmiş ancak zamanla ülke insanının, devlet kademesinin, yöneticilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin azmiyle eğitim öğretim eski haline getirilmeye çalışılmaktadır.

Öğretmenlerin bu depremde ekonomik açıdan evleri, arabaları, evdeki eşyaları, kişisel eşyaları, okulları, sınıfları ve sınıflardaki materyalleri ya göçük altında kalmış ya da deprem esnasında zarar görmüştür.

Öğretmenler ve öğrenciler hatta Hatay'da yaşayan birçok kişi bu depremde aile bireylerini, akrabalarını, komşularını, arkadaşlarını ve evlerinde besledikleri hayvanlarını kaybetmişlerdir.

Depremden sonra öğretmenler eğitimsel açıdan öğrenciler derslerde veya konuların işlenmesi bakımından öğretim programının gerisinde kalmışlar, okulların fiziki şartlarından kaynaklı olarak öğrenciler çadırlarda eğitim almaya başlamışlar, ısınma sorunu, barınma sorunu, yeme içme sorunu, sağlık sorunları, ilaç sorunu vb. sorunlardan dolayı hem öğrenciler hem de öğretmenler olumsuz yönde etkilenmişlerdir.

Depremden sonra hızla depremin yaraları sarılmaya başlanmış, derslere hızla kalındığı yerden devam edilmeye çalışılmış, öğretmen ve öğrencilerin ellerinden gerdiği kadar eğitim öğretime devam edilmiştir.

Ancak hala eğitim öğretimde çeşitli aksaklıklar yaşanmakta, bazı okullarda eğitim öğretim verilmemesinden dolayı bu okullardaki öğrenciler başka okullarda eğitim almakta okullardaki öğrenci sayısı artmıştır.

ÖNERİLER

Her ne kadar Hatay'da ve diğer illerde bir doğal afet yaşanmış olsa da hayat devam ediyor. Bu nedenle depremin yaraları bir an önce sarılmalı ve bu felaketin izleri mümkün olan en kısa sürede telafi edilmelidir.

Okullardan fiziksel olarak zarar gören okulların tadilatları bir an önce yapılarak eğitim öğretim bu okullarda da bir an önce başlanmalıdır.

Depremde materyalleri hasar gören sınıfların materyalleri ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından hemen tedarik edilmelidir.

Deprem bölgesine gönüllü olarak tayin olmak isteyen öğretmenlere bakanlık tarafından kolaylık sağlanmalı ve gönüllü tayin olan bu öğretmenlere barınma ve diğer imkanlar fazlasıyla sağlanmalıdır.

Deprem bölgesindeki öğrencilerin tüm eksikleri başta kılık kıyafet ve eğitimsel araçlar olmak üzere ilgililer tarafından acilen tedarik edilmelidir.

KAYNAKÇA

Basar, Z. M., Mansor, A. N., Jamaludin, K. A., & Alias, B. S. (2021). The effectiveness and challenges of online learning for secondary school students—A case study. *Asian Journal of University Education*, 17(3), 119-129.

Bilici, R., Tufan, E., Turhan, L., Uğurlu, G. K., Tan, S., & Keşan, T. (2013). Deprem sonrasında bireylerin anksiyete düzeyleri ve etkileyen faktörler: Elazığ merkezli bir ön çalışma. *Fırat Tıp Dergisi*, 18(1), 15-19.

Cankardaş, S., & Sofuoğlu, Z. (2019). Deprem ya da yangın deneyimlemiş kişilerde travma sonrası stres bozukluğu belirtileri ve belirtilerin yordayıcıları. *Turkish Journal of Psychiatry*, 30(3), 151-156.

Cengiz, S., & Peker, A. (2023). Deprem sonrası yetişkin bireylerin depresyon düzeylerinin incelenmesi. *TRT Akademi*, 8(18), 652-668.

Chmiliar, I. (2010). Multiple-case designs. In A. J. Mills, G. Eurepas & E. Wiebe (Eds.), *Encyclopedia of case study research*, (pp 582-583), SAGE Publications.

Creswell, J. W. (2007). Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches. (2. Baskı), SAGE Publications.

Değirmencay, Ş.A., & Cin, M. (2016). Türkiye'deki deprem eğitimi araştırmaları: Betimsel içerik analizi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 301-314.

Dikmenli, Y., & Tekin, Ö. (2020). Online earthquake education: A case study on the effectiveness of a web-based earthquake awareness program. *Natural Hazards*, 101(2), 535-554.

Elhaty, I. A., & Elhadary, T. (2023). Online education in Turkish universities after the earthquake: the pros and cons. *Journal of Survey in Fisheries Sciences*, 10(4), 330-340.

Göğüs, A., & Güler, M. (2018). A comparative study on the effectiveness of earthquake education given via computer-based simulation and face-to-face instruction. *Computers & Education*, 120, 28-41.

Kopcha, T.J., & Shin, T.S. (2016). Research on social presence in a blended learning environment: Implications for earthquake education. *Educational Technology Research and Development*, 64(6), 1233-1256.

Özdoğan, S. (1993). Türkiye'nin deprem bölgeleri. *Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 2, 53-68.

Öztürk, M.K. (2013). Sınıf öğretmeni adaylarının deprem deneyimleri üzerine bir araştırma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 308-319.

Salhab, R., & Daher, W. (2023). The impact of mobile learning on students' attitudes towards learning in an educational technology course. *Multimodal Technologies and Interaction*, 7(7), 74.

Tekin, Ö., & Dikmenli, Y. (2021). Sınıf öğretmeni adaylarının afet bilinci algısı ve deprem bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 258-271.

Telli, S.G., & Altun, D. (2023). Türkiye'de deprem sonrası çevrimiçi öğrenmenin vazgeçilmezliği. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 125-136.

Woolner, P., Hall, E., Higgins, S., McCaughey, C., & Wall, K. (2007). A sound foundation? What we know about the impact of environments on learning and the implications for Building Schools for the Future. *Oxford review of education*, 33(1), 47-70.

Yüksel, Ş. (2000). Felakete uyum ve ruh sağlığı. *Klinik Psikiyatri*, 3, 5-11.